

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1ste April 1902 til 31te Marts 1903.

Blem: Ved at gennemgaa Finanslovsforslaget og lægge Mærke til den højtærede Finansministers Udtalelser ved Forslagets Forelæggelse saavel som ved Statslaansforslagets Forelæggelse kom jeg til at tænke paa Christian den 8des berømte Ord: Nu ville vi alle spare. Dette gamle Kongeord kan vist ogsaa være et passende Motto at sætte over det ny Systems økonomiske Politik. Der er vist heller ikke noget Menneske i det ganske Land, som for Alvor vil protestere mod, at vi skulle spare, thi det er ligefrem en Nødvendighed. Vi kunne ikke holde Hus, saaledes som der blev holdt Hus under det gamle Højreregerende. Den 1ste Marts 1885 viser Statsregnskabet, at vi da havde 57½ Mill. Kr. i Kassebeholdningen, men efter Provisoriernes Ophør var denne Kapital omtrent ospist. Statsregnskabernes samlede Underskud i de 9 Provisorieaar andrager henved 50 Mill. Kr. Men nu er jeg ogsaa vis paa, at Glæden over Systemskiftet, der bésjæler alle Partier, selv Højre — det have vi hørt bekræftet under de sidste Dages Forhandlinger — skal nok mildne den Utilfredshed, der ellers maaske kunde komme til Stede paa Grund af fejlslagne Forhaabninger over for en eller anden Bevilling. Nu skulle vi være vor egen Lykkes Smed, nu da det folkevalgte Tings Repræsentanters ypperste Tillidsmænd, der tillige nyde Kongens Tillid, sidde for Styret i Danmark, og vi ere enige om, at det er kyniske Hænder, der have fat i Statsskibets Ror, og sikre paa, at de ikke ere bange for at styre, selv om de skulle krydse eller faa lidt Modvind —, nu ere vi sikre paa, at det nok skal gaa fremad til Folkegavn og Folkelykke. Den højtærede Konseilspræsidents saavel som den ærede Landbrugsministers Programtaler og Hans Majestæt Kongens Trontale have været ligesom Bebudere for en gryende Vaar for Reformarbejdet. Men se vi hen til de Reforme, der forestaa, Retsplejens Ordning, Omlægning og en retfærdigere Fordeling af Skatterne, Erhvervslivets Opkomst og mere tidssvarende Lønninger til Embeds- og Bestillingsmænd, vide vi jo alle, at disse Reforme kunne ikke gennemføres uden at koste Penge eller uden at bringe Staten en Indtægtsnedgang. Og derfor er det heller ikke saa lysteligt at se paa vor finansielle

Status eller paa Statsregnskaberne for de senere Aar. Man kan godt til at begynde med laane Penge, men Laan kan Staten lige saa lidt som en enkelt Familie blive ved at leve paa, det gaar ikke i Længden. Man maa se at faa Balance i Regnskabet, og det kan man kun opnaa enten ved at spare paa Udgifterne eller ved at faa Indtægtskilderne til at flyde rigeligere, eller ogsaa ved begge Dele, det er vistnok den rigtigste og bedste Maade.

Ser jeg imidlertid nu hen til de sidste Statsregnskaber og begynder med det Aar, da Provisorierne ophørte i 1894—95, og ser jeg da paa, hvorledes de indirekte Afgifter have stillet sig paa Finanslovens § 5 og ikke alene tager Hensyn til Tolden, men i det hele til de indirekte Afgifter, fordi jeg mener, at de danne en Helhed, saa stiller Forholdet sig saaledes, at i Finansaaret 1894—95 gave de indirekte Afgifter en Indtægt af 40,150 Mill. Næste Aar var der en Opgang til 42,417. I 1896—97 gik Indtægten op til 44,474, i 1897—98 til 48,704, i 1898—99 til 51,731. Saa begynder det at stoppe og gaa lidt ned. I 1899—1900 var Indtægten 51,416, i 1900—1901 var den 51,138 Mill. Det viser altsaa, at der i 4 Aar fra 1894—95 til 1898—99 var en Fremgang af 11,581 Mill., det vil sige en gennemsnitlig Opgang af 3 Mill. Kr. om Aaret. Det har selvfølgelig været heldigt for Finansministeren den Gang, at Indtægterne stadig flød meget rigeligere, end de vare budgetterede. De flyde ikke saa rigelig nu; paa det sidste Statsregnskab viser der sig en Nedgang af 228,000 Kr., og der er ingen Tvivl om, at Nedgangen vil fortsættes, efter hvad den højtærede Finansminister udtalte under Forelæggelsen af Finansloven, ogsaa for indeværende Finansaar.

Og gaar man saa til Statsbanerne, som for en Del Aar siden gave en betydelig Indtægt af over 5 Mill., og hvor der nu saa at sige ikke er en Øre til Overskud, ser dette Billede heller ikke lysteligt ud, men kan være godt at faa Forstand af. I 1894—95 havde vi sat 178½ Mill. i Statsbanerne, de gave en Overskuds-Indtægt af 3,003 Mill., hvilket bliver 2,2 pCt. Det næste Aar var Anlægssummen 182,6 Mill., Overskuddet 5,202 Mill. eller 2,83 pCt. I 1896—97 var Anlægssummen 191 Mill., Overskuddet 5,170 Mill. Kr. eller 2,7 pCt. Nu begynder Nedgangen. I 1897—98 var Anlægssummen 199,5 Mill., Overskuddet 4,423 Mill. eller 2,2 pCt., men i 1898—99 stode Statsbanerne os i 210,3 Mill., men Overskuddet var gaaet ned til 3,010 Mill. eller